

U.S. LAKŪNAI AFRIKOJ DAUG SUNKIAI DIRBA

Londone yra žinių, kad vokiečiams Rusijos fronte įsakyta nesitraukti

Aiškėja, kad ten jiems yra riestai ir, regis, nesinori kovoti

LONDONAS, sausio 5. — Šiandien čia gauta žinia, kad vokiečių armijai Kaukazo fronte griežtai įsakyta nieku būdu nepaduoti rusams ten turimų savo pozicijų ir gintis iki paskutinio kareivio, nepaisant nė to, jei rusams pasisektų atsikurti ir Rostovą ir tuo būdu vokiečiams iš Kaukazo pasitraukimą atkirsti.

Marsely susprogdintas nacių karo ofisas

LONDONAS, sausio 5. — Iš Vichy per radiją pranešta, kad Prancūzijos mieste Marsely (Marseille) bomba susprogdintas aukštojo karo komandos ofisas. Dėl to vokiečiai tame mieste suvaržė naktimis gatvėkarių judėjimą. Kaip 8:00 vakare gyventojams uždrausta į gatves išeiti. Vokiečių kariuomenei įsakyta ginklais sutrempti visokį priešinimąsi nacių autoritetams.

Bombos susprogdinimu sunkiai sužeista keletas asmenų. Vienas prancūzas tar nautojas nuo žaizdų miręs.

Naciai Prancūzijoje suima gaullistus

BERNAS, Šveicarija, sausio 5. — Naciai Prancūzijoje susimetę išgauti gaullistus — gen. de Gaulle sekretus ir šalininkus. Vykdomi areštavimai ir areštuotieji stumiami į koncentracijos stovyklas, kurių keletas atidaryta.

Iš Paryžiaus laikraščiai Tribune depešoje pažymima, kad naciai Prancūzijoje iškėlė kampaniją prieš gaullistus, komunistus ir įvairius teroristus.

Sniego pūgos ištiko Ontario

TORONTO, Ont., Kanada, sausio 5. — Nepaprastai didelį sniego pūstymai, kokių Ontario provincijoje nebūta per 50 metų, ištiko miestus ir miestelius taip, kad žmonės vos išsikasa iš pusynų.

Sniegu užblokuoti plentai, geležinkeliai, miestuose gatvės. Pūga prasidėjo lietum. Daug telefonų ir telegrafų stulpų išlaužyta, arba išverstas.

NACIAI PATAIKĖ Į SAVO BELAISVITUS

Vokiečiai Tunisijoje iš lėktuvo pataikė į ambulansą, kuriuo buvo vežami vokiečiai sužeisti belaisviai. Ant ambulanso buvo aiškiai pažymėta Raudonojo Kryžiaus ženklai. Maj. William Yarborough, iš Seattle, Wash., tarpininkas tarp prancūzų ir U. S. jėgų, stovi su šautuvu dešinėje.

Sąjungininkai rengias galutinėms atakoms Naujojoje Gvinejoje

SAJUNGININKŲ STABAS Australijoje, sausio 5. — Buna srityje, Naujojoje Gvinejoje, japonus išnaikinus vakar prieš japonų užsilikusias pozicijas tarp Gona ir Buna tik vienos orinės jėgos veikė. Sąjungininkų jėgos pergrupuojamos tikslu susimesti prieš paskutines japonų pozicijas ir viską likviduoti.

Per paskutinių dienų kovas Buna srityje apie 700 japonų nukauta ir 60 paimta nelaisvėn. Tarpe paimtųjų yra koreonų.

Mažina celofano vartojimą

WASHINGTON, sausio 5. — Kadangi armija ir laivynas reikalauja vis daugiau celofano (cellophane), tad karo gamybos boardas susiaurina civiliniams reikalingam celofano vartojimą.

Karo gamyba yra armijos darbas, sako karo pasekretorius

WASHINGTON, sausio 5. — Karo reikmenų gamyba yra darbas, kurį tik armija gali planuoti ir tą darbą kontroliuoti, pareiškia karo departamento pasekretorius Robert P. Patterson.

Niekas kitas pašalinis asmuo nežino, ko armijai reikia, sako sekretorius. Ir niekas negali būti kompetentiškas kokius nors karo užsakyms duoti, gamybą prižiūrėti, patikrinti ir pagamintus reikmenis priimti.

Karo gamyba tik vienos armijos turi būti kontroliuojama. Tad be jokio reikalavimo, ir tai dar karo metu, keliami sumanymai karo gamybos kontrolę vienai, ar kitaip ją keisti, arba praplėsti.

Juk armija, sako Patterson, nieku būdu nesiekia ir neturi nė mažiausio pasiryžimo kontroliuoti civilinės ekonomiją. Tad civiliniai taip pat negali kontroliuoti armijos gyvybingųjų reikalų, kurie yra toli skirtingi nuo civilinių reikalų.

Daug darbininkų apleidžia darbą

NEW YORK, sausio 5. — New Yorko rajono karo vyrų jėgos ofisas atliko tyrimus ir atrado, kad iš kiekvienų 100 darbininkų karo pramonėje 6 darbininkai kasdien apleidžia savo darbą. Patirta, kad darbas apleidžiamas ne tik dėl susirgimų ir ligų, bet kad prižiūrėti namie kūdikius, arba ir šiaip sau pasivalkioti nieko neveikiant.

Hitleris šiemet susilauks smūgio

LONDONAS, sausio 5. — Ernest Bevin, britų darbo ministras ir karo kabineto narys, šiandien pareiškė, kad Vokietijos diktatorius Hitleris šiemet susilauks galutinio smūgio — jo visa karo mašina sugrius. Tas įvykis, kai ašis bus pašalinta iš Afrikos.

Bombarduoja strategines vokiečių ir italų okupuojamas sritis

Prastas oras sulauko abiejų pusių armijas nuo platesnių žygių

SAJUNGININKŲ STABAS Šiaurinėje Afrikoje, sausio 5. — J. A. Valstybių kariuomenės oro jėgos Šiaurinėje Afrikoje smarkiai veikia prieš ašį Tunisijoje. Šios jėgos yra neįkainojama pagalba britų pirmajai armijai, kuriai priklauso Amerikos ir prancūzų kariuomenių daliniai Tunisijoje.

Amerikiečių oro jėgos dažniausia atakuoja ašies bazes ir pozicijas ir visas kitas strategines sritis.

Šiandien amerikiečiai lakūnai bombonešiais triuškino geležinkelių sritis Kairo-uan ir strategines vietas Cherichera, už 6 mialių šiaurietų link nuo Fondouk, pietinėje Tunisijoje. Vienur ir kitur priešui sukelti dideli nuostoliai.

Prancūzai atmušė ašies tankų atakas Tunisijoje

SAJUNGININKŲ STABAS Šiaurinėje Afrikoje, sausio 5. — Komunikatu paskelbta, kad prancūzų kariuomenė, kuri aprūpinta tankų naikinimo amerikoniškais pabūklais, atmušė ašies tankų atakas, sukeltas prieš prancūzų pozicijas Faundouk, pietinėje Tunisijoje.

Apie 30 ar 40 vokiečių tankų užatakavo prancūzų pozicijas po atkaklaus bombardavimo. Tačiau priešas atmuštas.

Britų atstovas prancūzus vienyti

LONDONAS, sausio 5. — Naujai paskirtas britų rezidentas ministras prancūzų Afrikai, Harold MacMillan, jau nuvyko į vyriausiąją sąjungininkų karo vadovybės stovyklą Šiaurinėje Afrikoje.

Sakoma, jis pirmiausia tarsis su komisinerium gen. Giraud.

MacMillan paskirtas Afrikos prancūzus patraukti vienybėn su gaullistais — kovojančiais prancūzais, kuriems gen. de Gaulle vadovauja.

Daugiau varžoma aiskrimo gamyba

WASHINGTON, sausio 5. — Karo gamybos boardas dar daugiau sumažino aiskrimo gamybą.

Gruodžio gamyba buvo su mažinta iki 60 nuošimčių spalio gamybos. Dabar dar 10 nuošimčių daugiau susiaurinta.

WASHINGTON. — Sąjunginės valstybės įspėjo ašį, kad po karo jos užgrobtos įvairios savastys bus grąžintos tikriesiems savininkams.

9 milijonai dolerių Kinijai šelpti

NEW YORK, sausio 5. — Wendell L. Willkie paskelbė, kad praitais metais devyni milijonai dolerių sunaudota Kinijai šelpti.

Tik su daktaro receptu bus galima gauti maisto

LOS ANGELES, Cal., sausio 5. — Miesto ir apskrities apsaugos tarybos autoritetų susirinkime padaryta planas sulyg kurio žmonėms būtina reikalingas maistas turi būti įsigijamas su gydytojų receptais. Tas bus vykdoma pradėjus ateinančiu pirmadieniu.

Sis maisto įsigijimo planas yra lygus buvusios prohibicijos laikais metodui tel sėtai įsigyti degtinės.

Iškelta aikštėn, kad tūkstančių žmonių dijetai reikalingas tokis, ar kitokis maistas, ko nelengva gauti vykstant maisto racijonavimą. Kai žmonės turės gydytojų receptus, tada jiems reikalingas maistas krautuvėse bus parduodamas apsiliekiant su racijonavimo taisyklėmis.

Kol kas tas bus vykdoma savanoriu pagrindu. Gydytojas galės išduoti žmogui receptą įsigyti, pav., svara sviesto, arba tuziną kiaušinių, arba kitokio sunkiai gaunamo, bet dijetai reikalingo, maisto. Suprantama, šia privilegija galės naudotis pirmiausia sirguliuoją žmonės.

MŪSŲ GYVENIMAS IR DARBAI

Pirmos tokios Kalėdos

New Britain, Conn. — Šiomet mūsų bažnyčioj, kaip ir visame pasaulyj, pajuto me karo stovj. Pirmiausiai nebuvo matyti tų milžinų eglių, vainikų, pušų šakų ir šakelių. Priežastis to viso — tai stoka darbininkų ir atvežimui priemonių. Taip pat, kadangi New Britainas yra visiškai aptemdymo zonoj, nebuvo galima kunigams klausyti išpažinčių Kūčios vakare, nes buvo įsakytas žmonėms pašilikti namuose, o visoj vyskupijoj pirmos giedotos šv. Mišios Kalėdų dieną buvo 9 valandų ryto. Nevienu šeima siuntė savo karštas meldas prie Aukščiausiojo, kad Jis savo pasigailėjime globotų tuos mūsų jaunuolius, kurie aukoją viską pasaulio išlaisvinimui. Stainelė, papuošta ne kaip paprastai eglėmis, bet šiltų kraštų palmėmis, teikė paguodos ir suraminimo visiems, kurie meldėsi prie Kūdikėlio kojų. Su pagalba kun. J. Lutkaus, M.S. devynios šv. Mišios buvo atlaikytos. Mišios šv. baigėsi sūma 11 val.

Džiaugsmo diena

Antrą Kalėdų dieną parapijonai susirinko bažnyčios salėn, kad tinkamai paminėti paskutinį parapijos skolos atmokėjimą. Valgiu ir gėrimais rūpinos: B. Miciūnienė, J. Janušionytė, K. Razauskienė, E. Gilevičienė, O. Jankauskienė, E. Savickienė, O. Valincūtė, J. Narikienė, A. Kavolienė, O. Danusevičienė, V. Vaznys ir J. Balčiūnas.

A. a. T. Staigis ir M. Gutauskas — tai du mūsų seniausių parapijonų. Jie buvo pasirašę ant uždėlio, kuomet jis buvo parapijai paruoštas. Tik vienas M. Gutauskas sulaukė džiaugsmingos valandos, būtent atskaitimo skolos ir dokumento sudėginimo. Jis ta proga nuoširdžiai pakalbėjo pabrėždamas kun. M. Pankaus rūpestingumą bei darbštumą šv. Andriejaus parapijoj ir palinkėjo klebonui dar daug metų darbuotis mūsų tarpe. P. Kukauskienė, vieną pirmutinių darbininkų New Britaino lietuvių parapijoj, sujaudino visus susirinkusius gražiais, paskatinančiais žodžiais. Jai teko garbė sudegti skolos dokumentą.

Teisėjas W. Mangar buvo paskirtas liudininku šios ceremonijos. Jis, sveikindamas kleboną ir parapijiečius, linkėjo nuveikti dar didesnius darbus Dievui ir Tėvynei.

Graži šeimyniška dvasia viešpatavo susirinkime, kuris baigėsi klebono įspūdinga kalba ir padėkos malda.

Moterų veikla

Gruodžio 21 d. buvo graži kalėdinė pramogėlė parapijos moterų vadovytė St. Andrew's Guild. Jaunos moterys linkamai lošė "bingo", gražioj armonijoj giedojo kalėdines giesmes ir dainas, apdovanojo parapijos kunigus, seseles ir visas nares naudingomis dovanomis ir pavaišino visus atsilankiusius skaniu kalėdinu užkandžiu.

Lai gyvuoja ir didėja mūsų ši darbšti ir vertinama draugija!

Garbė sodalietėms

Prieš Kalėdas sodalietės atlaikė mėnesinį susirinkimą, į kurį nemažai narių susirinko. Pasidžiaugta nuveiktais darbais. Iš didesnių darbų reikia paminėti šis: nušlysta Kalėdoms dėžė šiltų kojinių, medalių, saldainių ir cigarečių Capt. Chaplain H. P. Mannion į Camp Carson, Colorado. Aptartas Sodalietijos vakaras, kurio pelnas skiriamas naujai statybai "Community Center" mūsų parapijoj. Vakarą programoj bus lietuviškai operetė "Našlaitės vargai", anglų kalboj komedijos "The Unforseen" ir šokiai. Vakarą bus kovo 7 d. Sodalietės taip pat įteikė surinktus pinigų "Scapular Militia", kurie bus pasiūti tai organizacijai. Ji aprūpina karėvius religinio turinio literatūra ir sakramentalais. Apdovanojo kleboną, vikarą ir seseles Kalėdų dovanomis. Aptarė dvasinį Sodalietijos stovj ragindamos viena kitą prie šventesnio gyvenimo. Ona Radzevičiūtė, pirmininkė, apdovanojo kiekvieną atsilankiusią maldos lapeliu, kuri malda buvo visų atkalbėta už mūsų karėvius. Kiek viena sodalietė įsidėjo šią maldelę į savo maldaknygę, žadėdama ją kas dieną atkalbėti.

Kalėdų svečiai Per Kalėdų šventes aplankė mūsų parapiją kun. J. Lutkus, M.S., kun. Bergen, M.S., Brohis Jonas, M.S., iš Hartford, Conn., Edvardas Osteika ir Robert Osteika iš Maspeth, L. I. Keista liga

Daugelis New Britaine serga keista liga, kuri panaši į gerai žinomą influenzą. Vaikams uždrausta lankyti kinus, viešas vietas.

Mokyklos vakaras

Mokyklos vaikučių pramogėlė gražiai pavyko gruodžio 27 d. Programa, seselių rūpesčiu, buvo nelga, bet spalvinga, įdomi ir gerai priimta. Ji susidėjo iš sekančių dalių: 1. Kalėdinės žvaikės, 2. Eskimoes frolic, 3. Skambučių šokis, 4. Šv. Teresės draugijos orkestrėlis, 5. Kalėdų senelio dovanos. Sekantieji gražiai atliko savo roles: Jadvyga Semnauskas, Jonas Belinskas, Pranciškus Baravykas, Joana Belinskaitė, D. Ceskevičius ir Dorota Kalinauskaitė. Klebonas apdovanojo visus altoriaus ministrantus, pagal jų pasiūlymus, o Kalėdų senelis išdalino saldainius, kurie taip pat buvo klebono parūpinti ir po to visi išsikirstė į namus patenkinti ir linksmūs.

Gruodžio 29 d. Altoriaus Ministrantų grupė pasidžiaugė "Christmas party", kuri buvo suruošta jų kambaryje.

Standard Federal Darbininkai Gavo 5% Bonų 1942 Metams!

JUSTIN MACKIEWICH, Pirmininkas

Darbininkai Standard Federal Savings & Loan Association, lietuvių finansinės įstaigos, apturėjo 5% bonų 1942 metams. Tai gal vienatinė lietuvių įstaiga ne vien Chicagoje, bet ir visoj Amerikoj, kuri išmokėjo savo visiems darbininkams bonus, už uždąrbj praeities metams. Įstaigos viršininkams bonai nebuvo skiriami.

Sios dienos "Drauge" telpa šios žymios įstaigos atskaita kurioj pažymėta, kad atsargos fonde randasi net \$700,000. Tas aiškiai įrodo, kad ši įstaiga yra viena iš stipriausių finansinių įstaigų Illinois valstybėje.

Standard Federal Savings & Loan Association randasi po adresu — 4192 Archer Ave., Brighton Park Vilonijoje.

CHICAGOJE

Choras turėjo vašes

Bridgeport. — Šiomet, kaip ir kitais metais, šv. Jurgio parapijos choras per Naujuosius Metus turėjo bendrą "good time". Tuoj po sumos choras susirinko į parapijos salę. Pribuvo visi vietiniai dvasiškieji su pralotu M. L. Krušu priešaky.

je. Bendrai pasidžiaugta geru choro stoviu ir padaryta žymia pažanga praėjusiais metais. Išreikšta vilties ir pasiryžimo, kad choras ir toliau eis vien pažangos takais. Žinoma ta proga ne

VICTORY HOSPITAL

Po nauja vadovyste.
828 W. 35th PLACE
Phone YARds 2223
24 val. patarnavimas

SLIP COVERS
PADAROMA PAGAL UŽSAKYMĄ
Apsaugokite savo sonus rakančius ir paruoškite, kad atrodytų kaip nauji. Didelis pasirinkimas visokių spalvų ir "dust-proof" medžiagų.
APKAINAVIMAS VELTUI

CUSTOM BUILT VENETIAN BLINDS
Mediniai "slats", pasirinkimas įvairių spalvų, automatiško tvarkymo, — taipgi vėliavos pagaminimo. Įrengimas Veltui.
Už Pėdą 32c

BECK'S DEPT. STORE, Inc.
3221-25 S. HALSTED ST.
Phone: YARDS 4778

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso tel. VIRginia 0036
Residencijos tel.: BEVercy 3244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8-30 P. M.
Trečiadienis pagal sutartį

Res. 6968 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROVehill 0617
Office tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus
2423 West Marquette Rd.
Tel. YARds 5921.
Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Būnant namie ar darbe galite gauti gydymo patarnavimą lankant mūsų ligoninės kliniką. Klinikos valandos nuo 2 val. popiet iki 8 val. vak. Šis patarnavimas teikiamas nušėnimais kainomis.

Pilnai įrengtas Medicinos Departmentas gydymui visokių ligų — smarkių ir ligiškinių.

Pilnai įrengtas Chirurgijos Departmentas, kur svarbiaus ir mažiausios operacijos atlieka atakomingi Chirurgai-Daktarai.

Pilnai įrengtas Physiotherapy Departmentas priekaitant Diathermy, Ultra Violet Ray, Sinusoidal ir kitus modernius metodus gydymo.

Pilnai įrengtas X-Ray Departmentas daktarams ir pacientams.

Nė vienas vestimas ligoninui nebus atstūmęs, ošis stokos plingu, geriausias gydymas ir prižiūrėjimas. Kuo link mokėsi, susitarimo, kad būtų jums ko patogesnis.

KALBAM LIETUVISKAI

DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.
Sekmad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisais uždarytas.

REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Tel. CANal 0257
Res. tel.: PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.
6 iki 9 val. vakare.

trūko gardžių užkandžių ir skanių gėrimų. Po to choristai susirinko pas savo vedėją prof. A. Pocių, kur užtruko iki vėlomos. Visi smagiai laiką praleido linksmuose pasikalbėjimuose. Prie to visko, suprantama, netrūko visokių užkandžių ir įvairių gėrimų.

Šia proga galima priminti, kad mūsų choras kol kas

DIDELIS IŠPARDAVIMAS MŪSŲ MILZINISKO STAKO MUZIKALINIŲ INSTRUMENTŲ

PASINAUDOKITE PROGA DABAR KOL DAR NEISPARDUOTI.

TUBOS, CLARINETAI, TROMBONAI, SAXAPHONES, FLUTES su "cases" — \$35.00, \$37.50, \$45.00 ir \$75.00. Visi garantuoti lengvam grojimui.

KONCERTUI GITARAI, SPANISKI MANDOLINAI, BANJOS, SMUKLOS, TENOR BANJOS — \$5.50, \$8.50, \$12.50 iki \$25.00. STRIUNINIAI BASAI — \$50.00, \$125.00 ir \$150.00. BASO, UZDENGALAS — \$12.00. SMICELIAI SMUKLOS, STRIUNINIAI BASAMS, VIOLAS IR CELLO — \$1.50, \$3.00, \$5.00, \$10.00 ir \$15.00. Stridinos dvi visų viršminėtų instrumentų, BASE ir SNARE DRUMS — \$18.50, \$23.50, \$35.00 ir \$50.00. PEDALS, HI-BOYS, CYMBOLS, V. I. DRUM HEADS patalsoni jums palaukiant. MOUTH PIECE visiems brass ir "reed" instrumentams pritaikomi jūsų lūpoms.

EKSPERTYVAS VICTOR IR KITŲ PHONOGRAPH pataisymas. Atstatytas visų dalių Clarinetams, Trūboms, Saxaphones ir talpi Smulkoms ir Gitaroms.

GOLDSTEIN'S MUSIC SHOP
914 Maxwell St., Chicago

LIETUVIS DAKTARAS OPTOMETRISTAS

Pritaikyti akinius atsakomngai ir už prienamą kainą.

JOS. F. BUDRIK

KRAUTUVEJE
3241 So. Halsted St.

TELEFONAS:
Calumet 4591

DEL RADIO PATAISYMO —
Saukite YARDS 3088.

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. STRIKOLIS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office tel. YARds 4787
Namų tel. PROspect 1990

DR. P. ATKOČIUNAS

DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
"Antradienis, Ketvirtadienis ir Penktadienis"
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P.M.

3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadienis, Trečiadienis ir Šeštadienis
Valandos: 3 — 8 popiet,

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Seredoj pagal sutartį.

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val.; vak. 7-9; o nedėliomis pagal sutartį.

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepama —
Saukite KEDzie 2968

VALANDOS:
Pirm., Antr., Ketvir., 6 iki 9 vak.;
Penkt., Šeštad. 8:30 iki 9:30 vak.
Sekmadieniais pagal susitarimą.

dėl karo nedaug tenkuntėjo. Iki šiol į kariuomenę tapo pašaukti tik du nariai — Jonas Ivanauskas ir Alfonso Kamašas. Choristė

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių vienam gyvenimui. Saugokite jas, leisdami išgaminuoti jas moderniausia metodu, kuria regėjimo mokslas gali suteikti.

Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18-tos
Telefonas: CANal 6523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 5:30 p. m.
Trečiad. ir Šeštad. 9:15 a. m. iki 7:00 p. m.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 Metų Patyrimo
Tel.: YARds 1839
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
Kampus 34th Street

Valandos: nuo 10 iki 4; ir 6 iki 8
Trečiad. ir Sekmad. pagal sutartį.

ADVOKATAS

WHITNEY E. TARUTIS

ADVOKATAS
Centrinis Ofisas:
3133 S. HALSTED ST.
(Lietuvių Auditorijoje)
Valandos: nuo 1-mos iki 8-tos
valandos vakare.
Telefonas: CALumet 6877
134 N. LA SALLE ST.
Room 2014 Tel. STAte 7972

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
7 So. Dearborn Street
Room 1230
Ofiso Tel.: CENTRAL 1824
Valandos: 9 ryto iki 4 popiet, o
kitomis valandomis pagal sutartį.

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Valandos: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Firmadienis — tik 2-4.
Šventadienis — 11-12.

DR. AL. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDWay 2880 Chicago, Ill.

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare
Taipgi pagal sutartį.

Ofiso telefonas: PROspect 6787
Namų telefonas: VIRginia 2421

Kas lasev brangina, tas perka War Bonds.

Didžiausiuose gyvenimo kriziuose pirmutinis dalykas — nenusimink. (Hilty).

"Darbai parodo meilės jėgą" (Goethe).

YOU CAN SAVE WITH INSURED SAFETY
Current Rate 3%
STATEMENT OF CONDITION AS OF DECEMBER 31, 1942

ASSETS	
First mortgage loans	\$5,636,432.14
Loans on passbooks and certificates	700.00
Properties sold on contract	64,264.81
Real Estate in judgement	23,223.97
Stock in Federal Home Loan Bank	108,800.00
U. S. Government Bonds	200,000.00
Office building and equipment, less depreciation	88,136.03
Other assets	605.14
Cash on hand and in banks	387,010.34
Total Assets	\$6,509,170.73

LIABILITIES	
Members' share accounts	\$5,564,470.94
Advances from Federal Home Loan Bank	100,000.00
Loans in process	56,034.56
Advance payments by borrowers for taxes	48,228.77
Dividends on investment shares, payable in cash on January 2, 1943	17,454.00
Other liabilities	10,373.17
Specific reserves	6,239.86
General reserves	700,000.00
Undivided profits	6,070.73
Total Liabilities	\$6,509,170.73

Your investment, in our association, is protected by the largest reserve in the State of Illinois. Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
ARCHER AND SACRAMENTO AVES., CHICAGO, ILL.
Phone VIRginia 1141
Est. 1909 Under U. S. Government Supervision

BE 100% WITH YOUR BUY WAR BONDS

PASLAPTINGOS SOLOMON SALOS

Rašo kun. A. Briška

Vyskupas Epalle, S.M., pirmasis kankinys

Sv. Tėvas Popiežius Gregorius XVI liepos 9 d. 1844 m. davė leidimą Sv. Marijos draugovei, arba vienuolijai, skelbti Kristaus mokslą Solomon salyne. Jaunas 33 m. vyskupas su 18 misijonierių pabaigoj spalį mėn. išvyko kelionėn. Po ilgos ir pavojingos jūrų kelionės galų gale pasiekė pietinę Salomon salų dalį. Ištolo pamatė salas ir pasveikinimui savo pašaukimo darbo dirvos užgiedojo Marijos giesmę "Ave Maris Stella". Giesmės garsai plaukė toli mėlynomis jūrų vilnimis. Priplaukę San Cristobal salą apsisistojė. Tais laikais ši sala mažai buvo žinoma pasauliui. Prie laivo susirinko būrys puslaukinių gyventojų ir žingeidavo žiūrėdami į laivą ir jo gyventojus. Kiti savo mažose laiveluose plaukiojo prie pat laivo ir išrodė gana draugingi. Vyskupas, norėdamas pradėti misijas maždaug viduryje salų per tris dienas keliavo po salyną suradimui patogesnės vietos. Apsistoją prie Isabel salos. Palikęs laivą vyskupas Epalle su kunigais Prosper, Chaurain, Fremont ir keliais jūrininkais ėjo susipažinti su salos gyventojais ir jų vadu. Puslaukiniai gyventojai, pamatę juos ateinant, sukėlė didžiulį armiderį ir pasibaisėtiną riksmą. Atbėgo gentės žiaurus tvirto sudėjimo vadas ir kariškų veždu smogė tiesiog vyskupui į galvą. Smūgis buvo mirtinas. Paplūdes kraujuose vyskupas krito ant žemės. Kiti du kunigai ir vienas jūrininkas taip pat smarkiai buvo sužeisti. Paėmę kraujuose be sąmonės gulintį vyskupą grįžo į laivą. Po dviejų dienų vyskupas mirė didžiausiose kančiose. Taip mirė pirmas Kristaus kareivis, kuris Dievo ir artimo meilės jausmais vedamas atplaukė gelbėti dvasiniais ir medžiaginiai žūstančius Solomon salų gyventojus. Po to laivo vadas įsakė jūrininkams tuojau apsiginkluoti ir jama. Tik misijonierius kun

Chaurain prašė susilaikyti nuo atkeršijimo žygio. Tokiu būdu laivo vadas susilaikė nuo atkeršijimo žiauriams užmušėjams jų mylimo ir gerbiamo vyskupo.

Vyskupo laidotuvės

Vyskupui mirus žėglinis laivas atsistuko nuo salos, aplaistytas krauju pirmo kankinio. Misijonieriai ir jūreiviai buvo susikaupę malda už jo nemirtingą sielą. Laivas plaukė okeano paviršiu ieškodamas kapo, amžinos ramybės vietos pirmojo kankinio kūnui. Priplaukus mažą neapgyventą San Jorge (Sv. Jurgio, taip vėlesniųjų misijonierių pramintą) salą, laivas apsisistojė.

Buvo tamsi naktis. Dangaus erdvėse žvaigždutės, kaip auksinės akutės, mirgėjo. Aplink buvo tyla, tik girdėjos jūros vilnių atsimušimas į salos krantus. Netoli kranto misijonieriai ir jūreiviai iškasė duobę ir prie silpnai šviečiančių žibintuvų nuleido savo vado kūną į amžinos ramybės vietą. Palaidotas toli nuo savo gimtinės, toli nuo savo tautos žmonių. Palaidotas ne puošniuose kapuose, kaip vyskupui pritiktų, bet neapgyventoje saloje žmogėdžių krašte. Leidžiant jo kūną į duobę nekambėjo katedros varpai, tik jūrų vilnys daužė salos krantus. Negiedojo garsūs chorai, tik tylį malda kilo

prie Dievo teisingojo už nemirtingą kankinio sielą.

Jau 98 metai prabėgo nuo vyskupo mirties, nebėra ir jo draugų, nebliko ir jo žuodytojų, bet jo vardas išliko. Jis minimas šandie, bus minimas ir per sekančius amžius. Ilgą laiką kankinio vyskupo Epalle kapas buvo apleistas ir nelankomas, tik po 56 metų kunigas Rouillac, S.M., atrado kapą ir pažymėjo ženklą. Daug metų prabėgo, kaip tas kapas išdygo, žmonių kartos mainėsi: vieni gimė, kiti mirė. Bet naujų kartų širdyse ir protuose atgimsta to užmiršto kapo prisiminimas ir stiprina kiekvieno kataliko tikėjimą. Likusieji misijonieriai, dėl tokio žiaurumo įvykio, nenusigando ir nebėgo iš salų, bet pasiliko dirbti savo pašaukimo darbą žmonių sielų išganymui.

Misijonieriai ant San Cristobal salos

Ši sala San Cristobal šandie mums žinoma iš karo veiksmų. Anuose laikuose pasaulio galybės jomis neįdomavo, nes jose nematė jokios naudos. Bet misijonieriai, trokšdami žmonių sielų išganyti, daugiau negu pasaulio turtų, su kryžiumi rankoje ėjo ieškoti žūstančių sielų. Palaidoję vyskupą negrįžo į salą Isabel, bet plaukė prie San Cristobal ir pasiryžo toje saloje pradėti darbą. Mirtis jų negązdino. Jie gerai žinojo, kad sala yra apgyventa žmogėdžiais, kurių skaniausias valgis buvo žmogiena ir ypač žmogaus smegenys. Apsistoję ant salos pasijuto iš visų pusių apsiausti įvairiomis sunkenybėmis. Pasirodė, kad ne tik laukiniai žmonės, bet ir gamta kovoja prieš juos. Iš vienos pusės nepakenciamas ir nepriprastas oras, įvairūs vabzdžiai, kirminai, o iš kitos pusės žmogėdžių gaujos. Nepaisant tų sunkenybių ir pavojų, misijonieriai ėmėsi darbo. Bėgri kelii mėnesių patys pasistatė lušnas ir mėgino susipažinti su puslaukiniais gyventojais, iš kurių vieni buvo labai žiaurūs, o kiti draugiškesni. Vieną dieną einant misijonieriui urvinis žmogus šovė iš lanko ir vilyčia pataikė tiesiog į nugarą. Sunkiai sužeistas misijonierius krito ant žemės. Žmogžudys pasislėpė kalnuose. Nelaimin gąjį rado vienas vietos gyventojų, gana draugiškas misijonieriams, ir pranešė misijai. Du misijonieriai nutarė atsilankyti pas užpuoliką. Užtikę jį urve įtikino apie padarytą skriaudą. Man dagus be keršto elgesys misijonierių suminkštino laukinio žmogaus širdį. Be to, šį, ir kitus puslaukinius, pakvietė atlinkyti jų misiją. Tokiu elgesiu puslaukiniai žmonės buvo traukiami prie pažinimo tikrojo Dievo. Misijų darbas vis tik nesisekė. Pasibaisėtinai žiauramai vieš patavo genčių ir šeimų tarpe. Nuolatinės tarpusavės kovos, žudymai moterų ir vaikų buvo taip įsigalėję, ir valgymas jų kūnų tai paprasti kasdieniniai dalykai, kad misijonieriai negalėdavo paveikti ir palenkti prie taikaus gyvenimo. Misijonieriai, pavykus susidraugauti su puslaukinio šeima, atsilankydami pas tą šeimą, vi suomet vaikams atnešdavo kokią nors dovanėlę. Vaikai dėl to mėgo misijonierius ir laukdavo jų ateinant. Vieną kartą pamatė ateinant mi-

sijonierių, vaikai išbėgo pasitikti kiekvienas nešinas žmogienos gabalą. Tai buvo pietų laikas. Visa šeima valgė ką tik iškeptą žmogų. Besidarbuojant misijonieriams žmogėdžių tarpe, jų būrelis pradėjo mažėti. Vienus žmogėdžiai suvalgė, kiti pradėjo sirgti nebegalėdami pakęsti salų klimato. Bet tuo tarpu atvyko naujų misijonierių su vyskupu Colomb, S.M., priešakyje, kad atpildytų žuvusių eiles.

BUSINESS SERVICE

VĒLIAVOS IR SERVICE VĒLIAVOS
GEO. LAUTERER CO.
165 W. MADISON ST.
RAN. 2385
FLAGS - BANNERS - BADGES

Kam Reikalingi PINIGAI -

DUODAM ANT HORGICIU UZ

4 1/2%

BE JOKIO VARGO
Mokam 3% už padėtus pinigus.
TURTAS VIRŠ \$6,000,000.00
Atsargos Fondas virš \$700,000
Chartered and supervised by U. S. Government. Member of Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH,
Pres. and Manager
4192 Archer Ave.
Tel. VIRginia 1141

CLASSIFIED ADS

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED
ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANDolph 9488-9489

HELP WANTED - VYRAI

LABORERS IR FACTORY HELP

Berniukai ar vidur amžiaus vyrai reikalingi. Gera mokesčiai. Atsiskaitė 8:30 val. ryto.

LEADER LAUNDRY CO.
1643 W. 43rd St.

DIRBTUVĖJE DARBININKAI REIKALINGI

Patyrimas nereikalingas. Gera mokesčiai, nuolatiniai darbai.
SHERMAN KLOVE CO.
3531 W. 47th St.

VYRAI PACKING HOUSE DARBAMS

7 1/2% į valandą minimum.
GERI DRESSING RMS., CAFETERIJA, IR TRANSPORTACIJA.
ATSISAIKITE Į EMPLOYMENT OFFICE:
4648 South Western Avenue

PAPER HANDLERS

Patyrę prie popierus roliu.
MOHAWK TABLET CO.
4343 S. Ashland Avenue

REIKIA VYRŲ

Gerai apmokami darbai. Patyrimas nereikalingas. Puiki progą įsidirbti.
100 NUOS. KARO DARBAI
2743 W. 36TH PLACE

HELP WANTED - MOTERYS

MERGINOS - prie lengvų dirbtuvės darbu. Patyrimas nereikalingas. Labai idomus darbas. Diena ir nakti shiftai. 40 centai į valandą mokama talke mokymui. Greitas įsidirbti. Mas. Kreipkitės į -
PLASTIC BINDING CORP.
732 S. Sherman St.

MERGINOS reikalingos - gera mokesčiai - gerai valgiai. Atsiskaitė į Laundry dept.
GRANT HOSPITAL
525 Grant Place

LENGVI PRIE MAŠINŲ DARBAI. Defensos dirbtuvė. Gera mokesčiai, nuolatiniai darbai.
GREENWALD PLATING
4309 W. Lake Street

UNIFORM SHOP HELP
Kiešenių Siuvėjos - Operatorės - ir Floor Merģinos. Nuolatiniai darbai, gera mokesčiai.

SCOTCH WOOLEN MILLS
813 W. Adams (netoli Halsted)

MERGINOS MOTERYS

17 IKI 45 METŲ
Dieną ir Naktį Darbal

VALANDOS
7:15 ryte iki 3:45 popiet
3:45 popiet iki 12:15 ryte
11:15 vak. iki 7:15 ryte.

Patyrimas Nereikalingas

INSERTERS
WRAPPERS
ENCLOSERS
FEEDERS ON MACHINES
BOX FILLERS

Valandinis ir piece work mokesčiai. Turėkite Social Security numerą. Jeigu mažiau 18 metų amžiaus atsineškite gimimo liudijimą.

W. F. Hall Printing Co.

4600 Diversey
Employment Dept.
Atdara Seštadienį.

DIRBTUVĖJE DARBININKAI REIKALINGI

Patyrimas nereikalingas. Gera mokesčiai, nuolatiniai darbai.
SHERMAN KLOVE CO.
3531 W. 47th St.

LAUNDRY HELP

PRESS OPERATORS - FLAT WORK PROSEMY MERGINOS MACHINE MARKERS SORTERS. PILNO AR TRUMPOMS VALANDOMS DARBAS. PATYRIMAS NEREIKALINGAS. UNIJOS MOKESTIS - 5 DIENOS Į SAVAITĘ.

KENNEDY LAUNDRY CO.
11236 Forrestville Ave. PUL 2929

MERGINOS MOTERYS

Nuolatiniai darbai, lengvi dirbtuvės darbai. Kreipkitės į -
STANDARD COIL PRODUCTS CO.
4910 Bloomingdale Ave.

NEPATYRUSIOS MERGINOS reikalingos, 17-35, išmokti radio darbus Defense dirbtuvėje. Atsineškite gimimo liudijimą.
CONTINENTAL RADIO & TELEVISION CORP.
3815 Armitage

LAUNDRY MERGINOS reikalingos. Geros darbo sąlygos. GATEWAY LAUNDRY - 111 N. CLINTON ST. Randasi vidur Chicago North Western R. R. Stoties.

Jeį gali, duok išmaldą; jei negali duoti išmaldos, pasakyk mers švelnų, malonų žodį. (Herřick).

Vienas reikalingas antro. Kiekvienas reikalingas visų kitų. (Hello).

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos.

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį.

Mes Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse.

LACHAWICZ IR SUNYS

SKYRIUS 42-44 E. 108th ST.
2314 WEST 23rd PLACE

Tel. PULEMAN 1270
Phone CANAL 2515

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE.

Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE

Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

710 W. 18th STREET

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET

Phone YARDS 0781

MAŽEIKA

3319 LITUANICA AVE.

EVANAUSKAS

Phones YARDS 1139-39

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

VERONIKA YUDIS

kuri mirus 1942 m. sausio 6 d. Kilusi iš Raseinių apskritys, Kalnų parapijos, Šilišnikų kaimo. Metinių paminėjimui už velionės sielą įvyks pamaldos Svč. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje (Marquette Park) sausio 16 d., 8:00 val. ryto.

Kviečiami visi giminės, draugai ir pažįstamieji dalyvauti minėtos pamaldose.

Nuliūdę: vyras Jurgis, sūnus Walteris, marti Marijona, pusbroliai Petras ir Povilas Mačuliai ir kiti giminės.

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į -

ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPYČIOS JOSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiskam stoviui prieinamas.

GARY, INDIANA LAI DOTUVIŲ ĮSTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas - Moteris patarnauja.
PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742

4332-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE
Tel. LAFayette 0727

RADIO PROGRAMAS - 8:00 val. Pirmadienį ir Ketvirtadienį, vak. iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltmieri.

A. + A.

ONA CIPARIS

(Po Tėvais Ivanavičikė)
Gyv. 607 Independence Blvd.
Mirė Sausio 4 d., 1943 m., 7:35 val. vak., sulaukus 55 metų amžiaus. Gimė Lietuvoj. Kilo iš Saulių apskritys, Kuršėnų parapijos. Šaurimaitių kaimo.
Paliko didellame nuliūdime: vyrą Pranciškų; 3 dukteris: Eleanor Grun, Zentą David, Šellomę Obokovic, Zentą Herman ir Alviną Ciparis; sūnų Alfonso; 3 anukus: seserį Barbora Vilčiauskienę ir Helmą, broj Povilą Ivan ir daug kitų giminų ir draugų.
Lietuvoje paliko 2 seseris ir kitas giminės.
Kūnas pašarvotas Mažekos koplyčioje, 3319 So. Lituania Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, Sausio 7 d., 1943 m. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nuliūdėta į Sv. Kazimiero kapines.
Nuolirdžiai kviečiamas vienas giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Vyras, Dukteris, Sūnūs, Zentai, Anūkai, Seseris, Brolis ir Giminės.
Laidotuvių direkt. Mažekos ir Evanauskas, tel. YAR. 1138.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

634 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Pavieniai numeriai — 3c. Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus

Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negražiname, jei nepašaloma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiunčius raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuostūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėle), paliekant didelius tarpus patalysiams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštini nedodamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

1918 ir šių metų karo perspektyvos

Vokietijos nacių okupuotųjų kraštų žmonės, be abejonės, šiuos naujus metus sutiko su viltimis, kad 1943 metai bus jei dar ne išlaisvinimo metais, tai jau vis tik arčiau išlaisvinimo.

Senesnieji žmonės atsimena, kas įvyko 1918 metais. Tais metais Vokietija buvo nugalėta.

Ypač dabar, kai Jungtinių Tautų pusėje yra ofensyvos iniciatyva, pavergtųjų žmonių mintyse ir širdyse kasdien didesnės išlaisvinimo viltys nušvinta.

Negali užmiršti 1918 metų ir vokiečiai. Atsiminus anų laikų įvykius, jų nuotaka smunka iki zero. Nors propagandos komisaras Goebelsas ir mėgina žmonių nuotaką palaikyti atitinkamoje aukštumoje, nors jis ir įtikinėja, kad pergalė vis tik būsianti Hitlerio pusėje, tačiau ne tik okupuotųjų kraštų žmonės, bet ir patys vokiečiai nebetiki nacių pergalei.

PAVERGTŪJŲ IR PACIŲ VOKIEČIŲ NUOTAIKA

Reikia neužmiršti, kad pergyvenama ketvirtoji baisi karo žiema. Ligšiol vis būdavo Hitlerio tvirtinama, kad jau tuoj naciai viską laimės, kad jis sukurs žemėje kažkokį rojų. Bet kai pradėdama pralaimėti, reikia sau įsivaizduoti, ką bereiškia Goebello arba kad ir paties Hitlerio žodžiai.

Žmonės neužmirš ir negali užmiršti nė to, kad Hitleris 1939 metais buvo suplanavęs greitą laimėjimą. Jis nemanė, kad karas ligšiol galėtų užsitęsti. Jam į galvą neatėjo tada mintis, kad kas nors, kur nors galėtų atsilaukyti jo pragariškai karo mašinai. Juk jis manė blitzkriegais pasautį užkariauti.

Kai nacių karo mašina subraškėjo ir kai ne viename kuriame fronte, bet visuose ji pradėjo klimpti, net pačioj nacių propagandoj pasireiškia deficitizmo dvasia. Žinios iš karo frontų (nors jos kiek galint slepiamos nuo Vokietijos žmonių) ir 1918 metų įvykiai, kurie, ar šiaip ar taip kalbėsime, daugelio atžvilgiu turi panašumo šiems laikams, labai neigiamai paveikia ir vokiečių moralę.

NACIŲ EKONOMINĖ MASINERIJA BRĄSKA

Yra teigimų, kad reicho žmonės šią žiemą maitinami dar šiek tiek geriau, negu jie buvo maitinami 1917-1918 metų žiemą. Tačiau jie turi prieš savo akis liūdnamą vaizdą — nuolat ir staiga smunkančią ekonominę masineriją. Sunkėja susisiekti galimūmai, rusų fronte netenkama daug vyrų ir šimtai tikstančių sužeistųjų, kuriais tenka rūpintis. Prievarta statomi darbininkai iš okupuotųjų kraštų dirba nenoriai ir tai sulauko karo produkciją.

Pastebima, kad Goebelsas ir jo agentai propagandistai kiek galėdami stengiasi mažinti Viduržemių jūrų mūšių ir Rommelio traukimosi atgal svarbą, tačiau visame krašte jaučiama, kad tasai naujas frontas po amerikiečių ekspedicijos Afrikoj Hitlerio mašiną ne tik sulaukė, bet privertė trauktis atgal. Propagandistai nepajėgia net pačių vokiečių įtikinti ir nuraminti. Jie jaučia, kad įvykiai Viduržemio jūrose, tai yra į kontinentalinę Europą invazijos išvakarės.

SANTARVININKŲ PROSPEKTAI ŠVIESŪS

Prieš šešis mėnesius Jungtinių Tautų karo fronto padėtis buvo gana tamsi. Juk gerai atsimename, kad gen. Rommelio armija jau buvo prie Egipto vartų. Naciai darė didelę pažangą Rusijoje ir jau buvo netoli savo siekiamo tikslo. Japonų militaristams taip pat sekėsi. Bet šiandien tasai vaizdas pasikeitė. Jis yra žymiai šviesesnis. Jungtinės Valstybės ir jų santarvininkai visur perėjo ofensyvon. Išgame rytų fronte vokiečiai su milžiniškais nuostoliais turi trauktis atgal. Sujungtos amerikiečių, anglų ir prancūzų jėgos Afrikoje baigia išstumti ašies likučius kiton Viduržemių jūros pusėn ir netrukus juos pasekti kontinentan. Pa-

cifiko fronte atkariaujamos teritorijos ir japonai taip mušami, kad nuskandinama jų laivų ir numušama lėktuvų daugiau, negu jie gali jų vieton naujų pristatyti. **LEMIANCIŲ KOVŲ METAI**

Iš visko matome, kad šių metų pradžia ir Amerikai ir jos santarvininkams yra daug šviesesnė. Pergalės prospektai aiškūs. Bet, jei norime 1943 metus lyginti prie 1918 metų, turėkime galvoje vieną labai svarbų faktą: 1918 metai buvo baisių, kruvinių mūšių metai. Vokiečiai buvo sukoncentravę paskutines savo jėgas ir desperatiškai kariavo. Santarvininkams reikėjo didelių pastangų, kad priešą sutriuškinti. Be tų didžiųjų pastangų ir Hitlerio karo mašina nebus sudaužyta. Jis taip pat gali pulti paskutinim, desperatiškan žygin, kurį atremti ir sudaužyti reikia būti gerai prisirengusiais. Bet būtų dar geriau ir tiksliau, kad santarvininkai nelauktų tokio Hitlerio puolimo. Geriau patiems imti iniciatyvą, atidaryti dar vieną naują frontą tokioj vietoj ir tokiu laiku, kad sudaužyti ašies jėgas. Stiprus smūgis, pataikintas arčiau priešo širdies, bus lemiamas ir, reikia manyti, kad tas smūgis dar šimet bus užduotas. Tai būtų tinkamiausias pasaulinio karo pabaigos 25 metų sukaktuvių minėjimas.

Mes ir vietinė politika

Vietinėj Chicagos politikoj daugiau gyvumo atsiranda. Respublikonų tarpe dirbama ir kombinuojama daugiau, negu kas mano. Jų reguliarinė organizacija yra priversta didesniu rūpestingumu dirbti, nes į miesto mayorus atsiranda daugiau respublikonų kandidatų ir gana stiprių.

Demokratai vis dar laukia galutinio žodžio iš dabartinio mayoro Edward J. Kelly. Ligšiol jis pats dar nėra išstated savo kandidatūros perrinkimui. Jo draugai jį ragina ir prašo kandidatuoti. Tai yra ypatinga politinė taktika. Matyt, laukiama, kad jo oponentai pirmiau savo kandidatūras išstatytų, o tik tada E. Kelly, "pildydamas savo draugų vilią", pasisakys kandidatuosias. Ir, žinoma, kandidatuos.

Mayoras Ed. Kelly mums, lietuviams, yra gana daug palankumo parodęs. Bet vis tik dar mes turime teisės daugiau ir tai teisingų reikalavimų statyti. Lietuviai turėtų turėti sau tinkamą, proporcingą reprezentaciją miesto valdžioje. Dėl to, per šiuos rinkimus yra gera proga įtraukti į kandidatų sąrašą bent kelių mūsų tautiečių vardus. Tai Kelly tikrai galėtų padaryti. Ir jei padarytų, lietuvių parama jam ir jo vadovaujama partijai čia būtų neabejotina.

Suprantama, kad patiems lietuviams nereikia snausti. Reikia susitarti, suplanuoti ir tinkamu būdu savo teisingus reikalavimus pastatyti.

Vėlesnysis "Kunigų Vienybės Biuletenio" numeris išėjo įdomus ir turiningas. Be žinių iš Kun. Vien. veikimo ir mūsų dvasiškios gyvenimo, dedama keletas vertingų straipsnių, kurių tarpe randame J. Vaško, MIC., rašinį, pavadintą "Lietuvybė, asmenybė ir kupigas".

SPAUDOS APŽVALGA

"Išblaškyti mūsų broliai"

Tokia antraštė "Tėvynė" idėjo vedamąjį, kuri čia perspausdiname:

"Mūsų mažos tautos žmonės šiandien išblaškyti po visą pasaulį. Jų gal nėra tik ten, kur nėra žmonių. Jų nemaža randasi ir kariaujančiose jėgose. Yra atsitikimų, kur brolis kariuoja prieš brolių, mūsų armijoje prieš nacių ir Amerikos armijoje prieš tuos pačius pabaisas. Tiesa, panašiai buvo ir praeitame kare. Šių žodžių rašytojui su kitais kariais laike perleto karo teko paimti kelis vokiečius nelaisvėn ir tų belaisvių eilėse, pasirodė, buvo lietuvis iš Rytų Prūsijos. O kiek reikėjo, kad būt galėję pasitaikyti iškelti žūbtūtinę kovą lietuviui prieš lietuvi... O tokių kovų gal įvyko praeitame kare. Gal jų jau įvyko ar dar įvyks ir šiame.

"Šiandien nemaža mūsų tautos žmonių kenčia didelius vargus Rusijos ištrėmimo. Nemaža mūsų brolių yra ir nacių vergijoje. Ką jie ten pergyvena ir dar pergyvens — gal užsinosime tik leomet nors vėliau, jei dar bus kam apie tai papasakoti.

"Laimingiausi šiuo tarpu yra Amerikos lietuviai, nes mes dar galime pasigėrėti laisve, šių dienų gerais uždarbiais ir žmonišku pragyvenimu. Bet Amerikos lietuviai, kaipo tokie, turėtų rūpintis ir tais savo broliais, kurie kenčia vargus kitur, kurie taipgi nori laisvės savo tėvynei ir sau. Todėl mes kiekvieną valandą turime budėti ir būti sargyboje, kaip tie lietuviškieji krivuliai. Kiekvieną atliekamą centą mes turime taupyti ir laikyti iki tol, kol tais centais galėsimė pagelbėti savo nuvargintus brolius. Padėkime Amerikai iš visų išgalių, bet nepamirškime ir savo brolių, išblaškytų visame pasauly, kurie į mus žiūri, kaip į rytuose užtekantį saulę."

Nepaisant daugybės kontraktuojančių žinių, gautų iš Ispanijos, iš patikimų santarvininkų šaltinių gaminami pranešimai tvirtina, kad generalissimo Franco vis tik tebesistengia išlaikyti neutralitetą.

Bet vis tik pasilieka daug abejonų, ar jam tos pastangos pavyks.

Vokietijai verkiant esą reikalingos Ispanijos bazės. Dėl to iš Berlyno daroma didžiausio spaudimo į gen. Franco, kad jis tas bazes naciams užleistų.

Jei geruoju Franco atsiskakys pasiduoti, Hitleris su ispanais tuštėtų kariuoti, nes yra spėjimų, kad vis tik jie, ispanai, invazijai priešintų.

Jei Hitleris Ispaniją užpultų, santarvininkai, suprantama, skubėtų Ispanijos Moroco užimti.

Ispanai nenori, kad jų teritorijos vistų svetimų jėgų karo lauku.

Tačiau reikia neužmiršti, kad paties Franco padėtis nėra per daug tikra. Jis turi daug priešų, kurie yra aiškūs pro-naciai (net jo giminaitis Serrano Suner) ir jie gali panaudoti Hitlerio pagalbą Franco nuversti.

Reikia neužmiršti, kad Hitlerio agentai nesnaudžia. Jų penktoji kolona stengiasi sukirstyti ispanų vadus viens prieš kitą.

Pittsburgh, Pa. lietuvių visuomenėi daug gražių nuopelnų turi trys broliai Vaisnorai.

Visi trys kai vienas rūpinosi savo tautiečių gerove. Šią savaitę laidojamas kunigas Jonas Vaisnoras, kuris savo gabumais, taktu ir nuodirdumu visus traukė prie savęs, akstino ir pats daug nudirbo.

Jo du broliai — Baltus ir Kastas (taip pat jau mirę) buvo ir gabūs biznieriiai ir uolūs visuomenės veikėjai.

Šių trijų brolių, stiprių lietuvių, pilsburgiečiai ilgai neužmirš.

Kas įvyko prieš 25 m.

Išveža į Vokietiją lietuvis... Petrograde gauta žinių, kad kaizerio valdžia iš Lenkijos ir Lietuvos išvežė į Vokietiją 300,000 lietuvių ir lenkų.

Nori pavergti Lietuvą... Pranešama, kad Austrija rengiasi pavergti Lenkiją, o Vokietija darbuojasi pavergti Lietuvą ir Kuršą ir prijungti prie Vokietijos imperijos.

Rusai eina pirmyn Kaukaze, kur vokiečiai buvo atatūti atgal į šiaurės rytus ir vakarus, nuo naujai atimto Mozdok.

BUVĘS TAUTŲ LYGOS PIRMININKAS KALBĖS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTEJE

Ruošiama nepaprasta programa. Minėjimas bus Orchestra Hall.

Vasario 16 d. minėjimo ruošimas eina visu smarkumu. Komisijos — spaudos, finansų ir programos, posėdžiauja ir dirba, kad viską gerai prirengus. Ruošiama turininga meninė programa. Apie ją parašysimė vėliau.

Šimet nepaprasta garbė tenka mums turėti žymų asmenį, kuris užima svarbią vietą tarptautinėje plotmėje. Tai buvęs Tautų Lygos pirmininkas dr. C. J. Hambro. Jis pasakys principinę kalbą. Jo kalbą klausosi žymieji pasaulio valstybių diplomatai, politikai. Jis yra norvegų tautos ir lietuviams simpatingas.

Bilietai jau įstatinami. Kai na \$1.10 ir 83c. Atsižvelgiant į vietą, programą ir šventės svarbą, bilietai nebrangūs. Juk į menkesnius parengimus neretai užmokame po dolerį. Tokią dieną mes tik vieną turime metuose. Tad visi lietuviai jau simpatingas.

Bilietai jau įstatinami. Kai na \$1.10 ir 83c. Atsižvelgiant į vietą, programą ir šventės svarbą, bilietai nebrangūs. Juk į menkesnius parengimus neretai užmokame po dolerį. Tokią dieną mes tik vieną turime metuose. Tad visi lietuviai jau simpatingas.

Chas. A. Zundalek, Home Federal špulkos pirmininko žodis

Chas. A. Zundalek

Ar žinote, kad 1942 m. jau prabėgo ir tie metai tikrai buvo įdomūs visais atžvilgiais?

O mūsų įstaigai, Home Federal Savings and Loan Association, tie metai tikrai buvo pelningi ir pasekmingi metai, nes mes labai daug naujų prietelių susilaukėme per tą laiką.

Mums labai džiugu pamąstyti apie praėjusius metus, nes mes žinome, kad Chicagoj yra daug gražių namų, tik dėl to, kad savininkai galėjo pasiskolinti pinigų iš mūsų įstaigos apmokėjimams.

O kas daugiau, labai daug dolerių atėjo į Home Federal špulka, kadangi daug taupių žmonių nešė savo sunkiai uždirbtus pinigus pas mus, kur jie gauna aukščiausius nuosimėjimus.

Ar žinote, kad Home Federal Savings and Loan Association turi daug visokių patarnavimų savo kostumeriams ir prieteliams?

Pasikvieskite ar pasaukite vieną iš mūsų patarnautojų iš mūsų ofiso pasikalbėti apie taupymą pinigų ir tuojau patįsime mūsų nuodirdum. Mes turime virš 14,000 visiškai patenkintų prietelių, kuriems mūsų įstaiga, Home Federal, davė puikiai patarnavimą.

Aš manau, kad šie 1943 metai tikrai bus pilni surpyzų ir labai pelningi metai. Home Federal Savings and Loan Ass'n turi 57 m. prityrimo ir gali labai puikiai šiais metais patarnauti jums, mūsų prieteliams, per šiuos 1943 metus.

Chas. A. Zundalek, Firm. Home Fed. Savings and Loan Association

(Skelbimas)

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Dievo Apvaizdos parapijos žinutės

Kalėdoms Dievo Apvaizdos bažnyčia buvo gražiai išpuošta. Klebonas kun. Martinkus laikė pirmas šv. Mišias ir sakė pamokslą. Dėkoja parapijonams už aukas. Be vietinių kunigų, į dvasinę pagalbą buvo atvykęs dar kun. Barauskas, MIC.

Šiomis dienomis pas kun. Martinkų svečiavosi kun. Juvenalis Liauba, pranciškonas. Gruodžio 27 d. laikė sumą ir pasakė pamokslą. Kun. J. Liauba yra artimas gimnaitis Butkų.

Ona Zdanis ir Pranciška Vaitkaitė darbuojasi prie bažnyčios ir pardavinėja "Draugę" ir "Draugo" kalendorius 1943 metų. Visi kviečiami įsigyti.

Onos Lukošienės, žinomos veikėjos sūnus Antanas išvyko į kariuomenę gruodžio 29 dieną. Sykiu išvyko Grišių ir Butrimų sūnus. Visiems linkim pasisekimo ir laimingai sugrįžti.

Jucių, žinomų veikėjų, šeima šiomis dienomis gavo at-

virutę nuo savo sūnaus, kuris tarnauja kariuomenėje Londone. Atvirutėje yra atvaizdas katedros, kuri buvo bombarduota vokiečių. Atvaizde yra ir Jucių sūnaus paveikslas.

Ilgai gyvenus 18-toj kolonijoj Rimkų šeima išsikėlė į Marquette Park, kur nusipirko savo namą. Gaila netekus gerų parapijonų. Rimkai išaugino gražią šeimyną. Viena duktė yra slaugė.

Tėvų Marijonų Bendradarbių 26 skyrius rengiasi prie gražaus parengimo, kuris įvyks sausio 17 d., parapijos svetainėje. Bus skani vakarienė, kurią paruos Ursulė Aukškalnienė ir Monika Bukantienė su pagalbininkėmis. Bus rodomi judomieji paveikslai. Juos rodys Aukškalnis iš Gary, Indiana. Nuširdžiai kviečiame visus parapijonus ir svečius iš kitų kolonijų atsilankyti ir paremti kilnų darbą. Pelnas Tėvų Marijonų vienuolyno naudai. Koresp.

Kvailys gali daugiau užduoti klausimų per valandą, negu septyni mokslinčiai galėtų atsakyti per metus. (Senas posakis).

Pas vaišingąjį kleboną

Town of Lake. — Per Kalėdų šventes ir Naujų Metų dieną vieni kitus sveikino ir pynė linkėjimus.

Kalėdų iškilmės šv. Kryžiaus bažnyčioje buvo begalo įspūdingos. Taip pat ir per Naujuosius Metus.

Šv. Cecilijos choras, vadovystėje varg. D. Daukšos, pasirodė galingu. Nors chorė gerokai sumažėję vyrų balsai, bet nuo gražaus giedojimo neatsiliekė.

Per Naujus Metus, tuojau po sumos, visas šv. Cecilijos choras su vadu padarė vizitą klebonui, kun. A. Linkui, ir pasveikino su "Tėvų Metų", "Tėvynės ilgesys" ir "Piauti linksma".

Po dainų klebonas vaišino visus ir dar pasakė prakalbą. Nėgana kad nuširdžiai visus sveikino, vaišino, bet kiekvienam dar įteikė po brangią dovaną atminčiai. Choriškai nustebo, nes tai pirmą kartą choras buvo taip gražiai priimtas ir apdovanotas.

Garbė varg. V. Daukšai už nenuilstantį darbavimąsi su choru. Šiauniai visur pasirodo. Choras giriamas už gražų giedojimą. Visa tai dėka varg. V. Daukšos. Chorištė.

Iš Moterų Sąjungos veikimo

Town of Lake. — Sausio 3 d. įvyko metinis 21 kp. susirinkimas, kuriame darinkta nutarimų raštininkė.

Valdyba 1943 metams sudarė dvasios vadus kun. S. Adominas, pirm. J. Cepulienė, vice-pirm. M. Sudeikienė, nutarimų rašt. O. Norkienė, finansų rašt. S. Bartkaitė, išdalininkė P. Gudinskienė, išdo globėjos H. Gedvilienė, S. Šimkienė.

Išklausyta raportas iš knygų patikrinimo komisijos. Išde kuopa turi \$69.00. Narių, pilnai užsimokėjusių, 52.

1943 metams užsibrėžta daug darbų. Kuopa taipgi turi ir chorą, kurį veda Ona Metrikienė. Choro pirm. yra Ona Norkienė. Choras yra gražiai yra pasirodęs keliuose parengimuose. Neseniai vaidino operetę "Vestuvės", kuri South Chicagoj bus pakartota sausio 31 d.

Moterų Sąjungos 21 kuopa ir jos choras gražiai gyvuoja. Korespondentė.

Katalikiškos draugijos, dėmesio!

Yra sakoma: "Kur, du stos, visados daugiau padarys". Taip ir yra. Mūsų katalikiškos draugijos dirba bendrai, vienos kitoms padėdamos. Gi mūsų katalikiškų draugijų veikimo centras yra A. L. R. K. Federacija. Ji visuomet pirmoji pradeda didesnius katalikiškus ir tautinius darbus. Kai Federacija kalba, tai visų katalikiškų draugijų — visų katalikų vardu kalba. Tad į Federaciją reikia kreipti rimto dėmesio.

Šiuo metu draugijos bei organizacijos laiko savo metinius susirinkimus bei daro planus naujų metų darbams. Prašome nepamiršti išrinkti atstovus į Federacijos vietos skyrius. Kur nėra skyriaus, atstovus gali siųsti tiesiai į apskritį. Rodos, nei viena draugija neturėtų paskūpėti užsimokėti Federacijai metinį mokestį \$1.00, nes tas eina katalikiškam ir tautiniam veikimui.

Federacijos Chicago apskrities susirinkimas įvyks trečiadienį, sausio 13 d., 8 val. vakare, Aušros Vartų parapijos mokyklos kambary. Susirinkimas svarbus. Bus renkama valdyba. Visi atstovai prašomi atvykti į susirinkimą: išrinkti naują valdybą ir pasvarstyti planus šių metų veikimui.

Valdyba

PRANEŠIMAI

Bridgeport. — Federacijos 26 skyriaus svarbus susirinkimas įvyks trečiadienį, sausio 6 d., šv. Jurgio par. svet., 7:30 val. vak. Visos katalikiškos draugijos, priklausančios Federacijai, taip pat ir dar nepriklausančios prie vietos skyriaus, nuoširdžiai prašomos atstovai atstovus. O jei atstovų neturi, kviečiamos valdybos.

Mielai laukiame visų atstovų-ų, dalyvavusių šv. Jurgio parapijos aukšnio jubiliejaus komitete, nes a teina dideli visuomeniniai darbai. Valdyba

Bridgeport. — Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų 2 kuopa šaukia svarbų susirinkimą trečiadienį, sausio 6 d., šv. Jurgio parapijos mokyklos kambary, 7:30 val. vakare. Tai bus pirmas susirinkimas šiais metais ir svarbu, kad visi nariai susirinktų. Valdyba

SKELBKITES "DRAUGE"

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ

GREITAI IR PIGIAI MENESINIAIS ATMOKEJIMAIS

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan Association OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefonas: Canal 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS Sekretorius

"DRAUGO" METINIAME KONCERTE

- Bus perstatoma -

OPERETĖ

"Lietuvaite"

Rezervuokite Vasario 21 d., 1943 metais "DRAUGO" OPERETEI ir susipažinkite su - "LIETUVAITE"!

- "LIETUVAITEŠ" MUZIKĄ PARASĖ ..... ZILEVICIUS
- ZODŽIUS PARASĖ ..... STEPONAVICIUS
- VEIKALO VADEJAS ..... PROF. A. POCIUS
- VEIKALO REZISIERIUS ..... IGNAS SAKALAS
- ŠOKIŲ VEDEJA ..... L. PILPONYTĖ-ZAIKIENE
- "ELENUTĖS" ROLĖ LOŠIA IR DAINUOJA ... ONA PIEZIENE
- "IGNO" ROLĖ LOŠIA IR DAINUOJA ... ANT. KAMINSKAS
- Chorines dalls atliks ..... Chlc. Vargonininkų Sąj. Choras
- Bus puiki muzika šokiams. Dalyvaus žymūs artistai ir dainininkai

Rezervuokite Vasario (Feb.) 21 d., 1943 metais "DRAUGO" OPERETEI ir susipažinkite su gražiaja "LIETUVAITE".

Sokol Salėje

Sekmad., Vasario (Feb.) 21 d., 1943

2345 So. Kedzie Ave.

Chicago, Illinois

Pagerbė uoliai sąjungietė

Gruodžio 28 d. Moterų Sąjungos 20 kp. skirta komisija ir valdyba patikrino knygas Statkų namuose. Rasta viskas tvarkoje. E. Statkienė patikrintojas gražiai pavaišino. Ta proga, atsilankė būrelis ir šiaip jau sąjungiečių ir visos bendrai padarė surpizą E. Statkinei pagerbdamos ją gimimo dienos proga.

E. Statkienė yra centro išdininke, 20 kp. pirmininkė ir viena organizatorių Am. R. Kryžiaus Brighton Parko vieneto, kuriame taip pat uoliai eina pirmininkės pareigas. Tad draugės sąjungietės linkėjo jai geriausios sveikatos, suteikė dovaną ir linksmai padainavo. S.

Zmogaus sielos spinduliai ir šešėliai atspindi jo kalboje.

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA

Uveitojame po visą Chicago.
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ.
M. KANTER, sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Telefonas: BOULEVARD 0014

CRANE COAL CO.

WEST VIRGINIA GENUINE POCAHONTAS
Kol dabartinis stakas dar neišparduotas, ir neturėdami vilties gauti daugiau tuojau, mes siūlome, tiesiog iš geležinkelio karo jums:
GENUINE POCAHONTAS, Mine run — labai lumpsuoti, tonas už tiktai \$8.65
GENUINE POCAHONTAS, Pečiama dydžio — Tikras Bargenas..... \$9.20
BLACK BAND LUMP anglis, labai geri \$10.50
kepimui pečiuose ir namų šildytuvams...
Šios kainos perkant 4 tonas ar daugiau
5332 SO. LONG AVE. TEL. PORTSMOUTH 9023

Naudokitės F. Kuzmarskio Orkestra

Frank S. Kuzmarskis turi pas žmones išsidrėbes gerą vardą ir įgijęs jų pasitikėjimą. Kaip geras muzikantas, jis atlieka jam pavestą darbą sąžiningai ir nebrangiai.
Dabar, kaip žinote, yra tas sezonas, kuomet būna daug įvairių pramogų, koncertų, valdinimų, balių, vestuvių ir šiaip parų. Tai gi Frank S. Kuzmarskis kaip tik tokiems parengimams yra priširengęs ir gali parūpinti orkestrą pagal rengėjų norą; o kas link kainos, orkestros didumo ir t. t. kreipkitės sekanciai —
Frank S. Kuzmarski, 2635 W. 39th Place
Telephone LAFayette 2358

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Dining Room Sets — Parlor Sets — Bedroom Sets — Rugs — Radios — Refrigerators — Washers — Mangles — and Stoves.
Nationally advertised items.

ALEX ALESAUSKAS and SONS

FACTORY REPRESENTATIVE
6343 South Western Avenue, Chicago
Telefonas — REPUBLIC 6051

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms

SUKNELIŲ PRIEINAMOMIS KAINOMIS
PILNAS PASIRINKIMAS SUKNELIŲ — SERMEGŲ — SIŲTŲ IR KAILIŲ
Jaunavedėms Syrai ir Suknelės
Mūsų Specialybė

Labai geros rūšies moterų katiniai, katliukas papuoštais arba cloth kotali parsiūdinti nušimintomis kainomis.
ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE SIANDIEN!
PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP
1711 W. 47th St. Yards 2588
Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė, Sav.

NEZIURINT KUR BŪNA — NAMUOSE — SVEČIUOSE — AR VAŽINĖJAN LAUKUOSE — VISA CHICAGO IR APYLINKĖSE LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSI:

MARGUTIS RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ

Vienintelis ir Smagiausias Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje
— VIENUOLIKTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTADIENIAIS 7 v. v.
Phone: GEOvehill 2342
WHFC-1450 kil.

Lietuviai kariai kovoje už U. S. laisvę ir pavergtųjų išlaisvinimą

LIETUVIS WESTPULLMANIETIS DEDES SAMO ARMIOJE

nesius lankė Western Airline kolegija.

Antano K. Rašinsko tėvai, Kazimieras ir Barbora Rašinskai, gyvena 12004 Emerald ave., Chicagoje.

Pvt. 1st cl. Antanas K. Rašinskas į Dėdės Samo armiją išėjo spalio 19 dieną, 1942 metais. Dabartinis jo adresas: 20th T. S. S. Lowry Field, Denver, Colorado.

Pvt. 1st Cl. A. K. Rašinskas

Private 1st cl. Antanas Kazimieras Rašinskas, gimęs 1917 m., birželio 23 dieną, baigė Petro ir Povilo lietuvių parapijos pradžios mokyklą. Ant. K. Rašinskas 1936 metais baigė Fenger high school ir šešis mė-

Ūkininkai klauso valdžios nurodymų

Karo metu Amerikos ūkio gyvenimas pritaikomas karo reikalams. Ūkininkai noriai klauso valdžios nurodymus kaip savo ūkius pritaikyti karo reikalams, kad kodaugiau būtų pagaminta produkcija.

Didelė Krautuvė

RAKANDŲ, RADIO, JEWELRY
Viskas po vienu stogu

JOS. F. BUDRIK,
INCORPORATED
3241 S. Halsted St.
Tel. CALUMET 7237

BUDRIKO RADIO PROGRAMAI:
WCFL 1000 k. nedėlios vak. 9 val.
WHFC 1450 k. ketvergais 7 v. v.

Alučiai neprastai, bet ice-cream riestai

Kas mėgsta alutį gerti iš butelių, gali nenusiminti. Buteliuose alus ir toliau bus gaminamas. Bet blogiau tiems, kurie "myli" ice cream (šaltą košę).

The War Production Board praneša, kad butelių gamyba turėjo būti sustabdyta gruodžio 31 dieną. Butelių medžiaga nėra pati svarbiausia, todėl buteliai bus ir toliau gaminami.

Blogiau bus tiems, kurie "myli" ice cream, jų produkcija bus sumažinta sausio mėnesį dešimt procentu. Ice cream ir šaltų desertų nebus daugiau gaminama kaip pusė to, kiek buvo gaminama spalio mėnesį.

Kas gerai gyvena — ilgal gyvena. (Du Bartos).

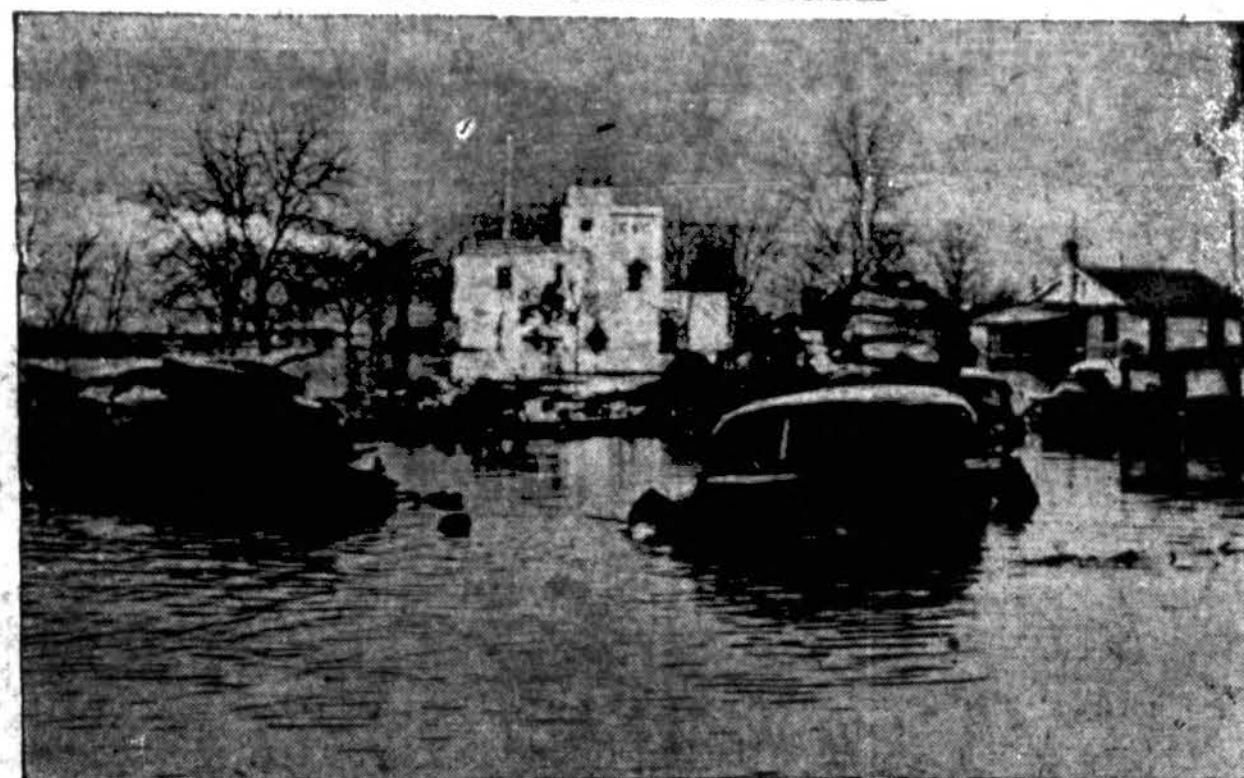
PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN

dėl
1943

SUPREME SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

DABARTINĖ DIVIDENTŲ RATA **4%**

1751 W. 47th Street

Potvynio vanduo apsmėję vartotų automobilių lotą ir The Cincinnati, Ohio Viking Club (centre), kada Ohio upėje pakilo vanduo. Tūkstančius paliko be namų ir sužalojo jų nuosavybes.

O. D. T tvarkys visus vietos autobusų ir gatvėkarių susisiekimus

PREZIDENTAS ROOSEVELTAS SUSISIEKIMĄ PAVEDĖ TVARKYTI THE OFFICE OF DEFENSE TRANSPORTATION ŽINION.

Prezidentas Roosevelt, sausio 4 dieną, pavedė the Office of Defense Transportation žinion gatvėkarius, autobusų linijas ir kitas vietos susisiekimo priemones, kad karo darbininkai laiku galėtų pasiekti darbo vietas.

Dabar the Office of Defense Transportation turės autoritetą ant visos rubber — borne transportacijos ir tarp valstybių susisiekimo priemonėse (interstatė carriers).

The Office of Defense Transportation palaikys ryšius su federalės valdžios de-

partmentais, valstybių ir vietos valdžiomis ir privačioms organizacijoms, kad kogeriausiai susisiektų patarnautų karo produkcijos reikalams. Jei kur reikės — bus padidintas susisiekimas.

The Office of Defense Transportation turės galią peržiūrėti susisiekimo sutartis.

Naujas prezidento Roosevelt'o įsakymas išleistas susisiekimo priemonėse tikslu pagyventi karo produkcijos reikalus.

Vyrai 18-45 metų amžiaus turi su savim turėti klasifikacijos kortelę

Visi vyrai, tarp 18 ir 45 metų amžiaus, kurie registruosi prieš šešis ar daugiau mėnesių turi nešiotis su savim klasifikacijos pažymėjimą, po vasario 1 dienos. Jei kas neturės po vasario 1 dienos klasifikacijos kortelės — bus baudžiamas pinigine bausme ar kalėjimu, arba abiem bausmėm.

Tai pranešė The Selective Service Bureau, sausio 4 dieną. Vyrai turi su savim turėti klasifikacijos kortelę ir originalų registracijos pažymėjimą. Šis įsakymas nuleičia vyry 45-65 metų amžiaus grupės, registravusios tuo pačiu laiku.

Šis įsakymas išleistas tam, kad užsiregistravę palaikytų ryšį su vietos boardais ir turėtų klasifikacijos pažymėjimus. Mažas skaičius vyrų, kurie turi registracijos kortelės, bet neturi klasifikacijos pažymėjimų, bus laikomi nusikaltusiais, nebent jie prieš vasario 1 dieną susisieks su savo boardais.

Kur yra meilė ir ištikimybė, ten susituokusieji ramiai gėrisi namų gyvenimu ir džiaugsmams. (K. Ziburys).

Kas įvyksta kai žmona užsiuva ant rankovės ženklą

Kareivis Dave Achor buvo pakeistas į Corporal laipsnį, jis skuba į namus iš Lowry stovyklos. Grįžęs į namus sako savo žmonai: "užsiuk man šį ženklą ant rankovės". Žmona užsiuva savo vyrui paaukštinimo ženklą.

Kitą dieną grįžta kareivis į stovyklą. Kada armijos policininkas pamatė grįžusį corporalą, jo paklausė: "ar jau pradėsi galva vaikščioti, o gal esi britų armijos". Mat žmona savo vyrui paaukštinimo ženklą buvo užsiuvusi upside down (atvirkščiai).

Kareivis nepastebėjo, kad žmona ne taip buvo užsiuvusi ženklą ant rankovės.

Ugnis užčiupo miegant

Kansas City, Mo., sausio 4 dieną, du žmonės miegojo antrame aukšte, kilo gaisras ir jie mirtinai apdegė. Keturi išsoko pro langus, du buvo nuleisti gaisrininkų kopeciomis, tris paspruko iš ugnies. Šeši kiti, įskaitant gaisrininką, buvo sužeisti.

Jau pradėta kampanija į mayorus

Roger Faherty, Respublikonų partijos kandidatas į Chicagos mayorus, perėjo pirmadienio vakare, pradėjo kampaniją.

Į Chicagos mayorus taip pat kandidatuoja Arthur F. Albert. Šis kandidatas į mayorus eina savo vardu.

Planuojama nukirsti pieno išlaidas

Claude R. Wickard, food administrator, sausio 4 dieną, pareiškė, kad sudaromas pieno išvežiojimo planas, kad žmones pieną gautų pigesne kaina. Nauja išvežiojimo pieno programa pradės veikti dviejų savaitių laike. Taip pat projektuojama kaip patogesniu būdu išvežioti duoną.

Farmos gazolino gaus kiek reikia

Amerikos ūkininkams, sausio 4 dieną, buvo pažadėta gazolino ir aliejaus tiek, kiek bus reikalinga farmos gamybos reikalams.

William M. Jeffers, rubber administrator, pareiškė, kad ūkininkai gazolino ir aliejaus automobiliams, traktoriams ir kitiems farmų įrankiams gaus pagal paprastą formą. Tają paprastą formą, galimas daiktas, ūkininkai galės naudotis balandžio 1 dieną, taip pareiškė M. Jeffers.

Chicagoje grupinis važiavimas automobiliais

Chicago metropolitan area nuo ateinančio pirmadienio karsčiau ir plačiau bus vartojama automobiliais grupinis važiavimas.

Pirmasis automobiliais grupinis važiavimas buvo suorganizuotas pereinamais metais, liepos mėnesį.

Kadangi jaučiama gumos stoka, tai nuo ateinančio pirmadienio bus uoliau vykdoma automobiliais grupinis važiavimas. Tai svarbu įvyki dyti, kad kodaugiau galima būtų pasitarnauti karo produkcijos reikalams.

Sutvarkys trafiko šviesas

Prezidentas Rooseveltas, sausio 4 d., the Office of Defense Transportation pavedė susisiekimo reikalus tvarkyti.

Eastman sausio 14 dieną Washington'e šaukia konferenciją tikslu sutvarkyti trafiko šviesą, kad kodaugiau būtų sutvarkyta gumos. Chicago šioje konferencijoje atstovaus Lt. Robert Raleigh, acting director of the Safety division, International Association of chiefs of Police ir Sidney J. Williams,

× Kun. J. Čužauskas, Sv. Baltramiejaus parap., Waukegan, Ill., klebonas, kaip pranešama, kasdien eina sveikyn. Jau kelinta savaitė, kaip serga.

× A. Vaišvilienė, žinoma organizacijų darbuotoja, jau gerokai pasveiko ir po kelių savaitių vėl grįš prie veikimo.

× Adolfas Grigas, sūnus Jono ir Uršulės Grigų, tarnaujantis kariuomenėje, šventes praleido su tėvais gavęs atostogų. Grigai ilgus metus gyvena West Side, dabar gyvena Marquette Park.

× Vincas Mitkas, 10753 S. Wabash Ave, išvyko į Los Angeles, Calif., sveikatos pataisyti. Namie šeiminkauti paliko žmona Emilija.

× Antanas ir Viola Plieniai, nauji Town of Lake biznieri, 1814 W. 47 St., naujiems metams sulaukė brangios viešnios — dukrės, kuria Dievas juos apdovanojo. Plieniai jau augina sūnų.

× P. Grybas, plačiai žinomas tarp lietuvių namų dekoratorius, Kalėdoms nuo savo sūnaus Bruno gavo brangią dovaną, — telegramą, kurioj praneša, kad esąs sveikas. Bruno yra paraštininkų skyriuje ir, manoma, dabartiniu laiku randasi Afrikoje.

× Jonas Serežius, buvęs Bridgeport veikėjas, šiuo metu randasi Oak Forest prieglaudoj. Serga džiova. Jis labai norėtų gauti dien. "Drauga". Gal, atsirastų koks geradaris jam užprenumeruoti. Dykai siuntinėti paštas draudžia.

× Ona Juodienė, čekagietė, praeitą šeštadienį paliko pilna Amerikos pilietė. Ji jau 70 metų amžiaus. Kai ji atvyko į Ameriką prieš 10 metų, nemokėjo nei skaityti, bet per tą laiką tiek prasilavo, kad pajėgė išlaikyti pilietybės kvotimus. Tikrai ji sugėdino daugelį, kurie seniai Amerikoje gyvena, moka skaityti ir rašyti, bet vis dar neįsigyja pilietybės.

× Kun. P. Činikas, MIC, "Draugo" adm., ir kun. A. Sandys, MIC, "Laivo" red-praeitą savaitę buvo nuvykę į Oak Forest prieglaudą ir iš ypatingo fondo lietuviams seneliams dovanų nuvežė penkias "Draugo" ir penkias "Laivo" pranešimas. Bet to neužtenka. Senelių yra dešimteriopai daugiau. Visi ištroškę laikraščių. Jei kas norėtų prisidėti prie fondo, iš kurio prumeruojami mūs laikraščiai seneliams, prašomi susisiekti su "Draugo" administracija. Dykai siuntinėti laikraštį paštas draudžia.

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICŲ!

STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!

PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMČIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

3%

SENIAUSIA IR ŽYMLIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA

— 46 Metal Sekmlogo Pastaravimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozers, Sec'y. 3236 SO. HALSTED ST.

Pirkite Švenčių DOVANAS —

Savo Mylimiems, Karciviams, Draugams ar Giminiams už labai žemas kainas — mūsų Jewelry Krautuvė!

Didelis pasirinkimas laikrodžių — lenėgėlių — žiedų, rašomų plunksnų ir kitų Jewelry dalykų

Didžiausias specialiai gražus sieninis laikrodis, (perkamoji kaina \$175.00) dabar parsiduoda už tikrai \$40.00

ANDREW SIMO
LAIKRODININKAS
5219 West 25th Street, Cicero
Phone: Cicero 4617

V A L G Y K I T E

Šį Vakara... CHILETTI'S RESTARANE... ir Gerbūhtės West Sidės Skanliausiu Valgiu.

PIETŲ LAIKO 10:30 iki 3

UŽKANDIS 35c ir anksčiau

PAMEGINKITE MUSU SKANŲ VYNU IR KITU GERŲMU PUOSINAME COCKTAIL LOUNGE

— Spagetti ir Ravioli Mūsų Specialybė —

Kada jūsų sūnus, vyras, brolis ar mylimasis parvyksta namo trumpam laikui iš kariuomenės... atsiveskite jį į puikų CHILETTI'S RESTARANĄ dėl geriausių valgių ir gėrymų... nes čia atdara visose valandose.

Chiletti's Restaurant
2435 S. WESTERN AVE. HAYmarket 9732
G. PAGNI and BILL TURILLI, Prop.